Dz.U. 1989 nr 4 poz. 21

[1]USTAWA
z dnia 31 stycznia 1989 r.

PRAWO BANKOWE

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady działalności oraz tworzenia i organizacji banków.
2. Przepisy ustawy mają zastosowanie do działalności Narodowego Banku Polskiego w zakresie nie uregulowanym w ustawie o Narodowym Banku Polskim.

Art. 2.

1. Banki są samodzielnymi i samofinansującymi się jednostkami organizacyjnymi, posiadającymi osobowość prawną, działającymi na podstawie ustawy oraz statutów.
2. Banki państwowe nie podlegają wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych.

Art. 3.

1. Statut banku określa:
   1) jego nazwę, która powinna zawierać wyraz "bank" i odróżniać się od nazw innych banków, z tym że nazwa banku spółdzielczego powinna zawierać również wyraz "spółdzielczy",
   2) siedzibę banku oraz przedmiot i zakres jego działalności,
   3) organy i organizację banku, tryb składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków,
   4) fundusze własne, zasady tworzenia i wykorzystywania funduszy specjalnych oraz zasady gospodarki finansowej.
2. Statut powinien także zawierać postanowienia, których wprowadzenia do statutu wymagają przepisy niniejszej ustawy i innych ustaw.

Art. 4.

Do podstawowej działalności banków należy gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych oraz przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych.

[2]

Art. 6.

Prawo posiadania przez banki wartości dewizowych i dokonywania obrotu tymi wartościami określają statuty banków.

Art. 7.

Banki zapewniają należytą ochronę mienia przyjętego na przechowanie.

Art. 8.

Banki mogą:

1) tworzyć spółki prawa handlowego i cywilnego oraz spółdzielnie,

2) realizować wspólnie z innymi podmiotami przedsięwzięcia gospodarcze oraz świadczyć usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,

3) podejmować w zakresie określonym w ich statutach działalność gospodarczą nie przewidzianą w niniejszej ustawie,

4) tworzyć i likwidować za granicą oddziały i inne placówki oraz być udziałowcem (akcjonariuszem) zagranicznych banków i osób prawnych działających w kraju.

Art. 9.

Banki obowiązane są do utrzymywania płynności płatniczej, polegającej na prowadzeniu działalności w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań zgodnie z terminami ich płatności.

Art. 10.

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, osoby fizyczne i prawne przy otwieraniu rachunku i zaciąganiu kredytu bankowego oraz korzystaniu z innych usług bankowych mają prawo wyboru banku, którego zakres działania obejmuje takie czynności.

Art.10[1].

1. Wyrazy "bank" i "kasa" mogą być używane w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy wyłącznie w odniesieniu do jednostki organizacyjnej będącej bankiem w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy jednostek organizacyjnych używających wyrazów "bank" lub "kasa" w kontekście, z którego jednoznacznie wynika, że jednostki te nie wykonują czynności bankowych.
3. Wyraz "kasa" może być używany w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na gromadzeniu oszczędności oraz udzielaniu pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zrzeszonym w tej jednostce.
4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:
   1) bank krajowy - bank utworzony zgodnie z przepisami prawa polskiego i mający siedzibę w Polsce,
   2) bank zagraniczny - bank mający siedzibę za granicą.

Rozdział 2
Czynności bankowe
A. Przepisy wspólne

Art. 11.

1. Czynnościami bankowymi są w szczególności:
   1) prowadzenie rachunków bankowych,
   2) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych,
   3) przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych,
   4) udzielanie i zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych,
   5) wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
   6) przyjmowanie i dokonywanie lokat w bankach krajowych i zagranicznych,
   7) udzielanie oraz przyjmowanie poręczeń i gwarancji bankowych,
   8) dokonywanie obrotu wartościami dewizowymi oraz prowadzenie obsługi finansowej obrotów z zagranicą,
   9) prowadzenie obsługi pożyczek państwowych,
   10) emitowanie papierów wartościowych, dokonywanie obrotu tymi papierami oraz prowadzenie kont depozytowych papierów wartościowych,
   11) dokonywanie zleconych czynności związanych z emisją papierów wartościowych,
   12) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych.
2. Do dokonywania czynności bankowych wymienionych w ust. 1 są uprawnione banki w zakresie ustalonym w ich statutach, z zastrzeżeniem przepisu ust. 3 i 5.
3. Banki mogą na zlecenie innych banków wykonywać określone czynności bankowe należące do zakresu działania banków zlecających.
4. Banki uprawnione do dokonywania obrotu wartościami dewizowymi mogą nabywać emitowane za granicą papiery wartościowe, których rodzaje określi Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów.
5. Czynności wymienione w ust. 1 mogą być wykonywane także przez jednostki organizacyjne nie będące bankami, jeżeli zostały do tego uprawnione na podstawie ustawy.

Art. 11[1].

1. Z zastrzeżeniem art. 11 ust. 5 Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów może udzielić spółce prawa handlowego zezwolenia na wykonywanie niektórych czynności bankowych, z wyłączeniem w szczególności przyjmowania wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych, emitowania papierów wartościowych i wydawania gwarancji bankowych.
2. W zezwoleniu, o którym mowa w ust. 1, określa się szczegółowo warunki wykonywania dopuszczonych nim czynności bankowych.
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów określi w drodze zarządzenia tryb wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 oraz wykonywania nadzoru nad realizacją czynności bankowych dopuszczonych tymi zezwoleniami.

Art. 12.

1. Banki w zakresie swojej działalności mogą wydawać regulaminy określające:
   1) warunki otwierania i prowadzenia rachunków bankowych,
   2) rodzaje wkładów oszczędnościowych i warunki prowadzenia rachunków tych wkładów,
   3) rodzaje udzielanych kredytów oraz warunki umów kredytowych i umowy pożyczki,
   4) warunki udostępniania skrytek sejfowych,
   5) inne czynności usługowe banków.
2. Postanowienia regulaminów, o których mowa w ust. 1, są dla stron wiążące, jeżeli strony w umowie nie ustalą odmiennie swych praw i obowiązków.

B. Rachunki bankowe i rozliczenia pieniężne

Art. 13.

1. Banki otwierają i prowadzą rachunki bankowe dla osób prawnych i fizycznych.
2. W celu przechowywania środków pieniężnych i przeprowadzania rozliczeń związanych z działalnością gospodarczą są otwierane i prowadzone:
   1) rachunki bieżące ,
   2) rachunki pomocnicze,
   3) rachunki lokat terminowych.
3. W celu realizacji obowiązku wynikającego z art. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324, z 1990 r. Nr 26, poz. 149, Nr 34, poz. 198 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 31, poz. 128, Nr 41, poz. 179, Nr 73, poz. 321, Nr 105, poz. 452, Nr 106, poz. 457 i Nr 107, poz. 460 oraz z 1993 r. Nr 28, poz. 127, Nr 47, poz. 212 i Nr 134, poz. 646) banki otwierają i prowadzą rachunki bankowe przedsiębiorców.
4. Zawierając umowę rachunku bankowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, bank może zastrzec obowiązek zawiadomienia go o otwarciu rachunku w innym banku.

Art. 14.

1. Posiadacz rachunku bankowego dysponuje swobodnie swoimi środkami pieniężnymi na rachunku. W umowie z bankiem mogą być zawarte postanowienia ograniczające swobodę dysponowania tymi środkami.
2. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku mogą być oprocentowane w wysokości i według zasad określonych w umowie z bankiem.
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może określić granice oprocentowania wkładów w walutach obcych, gromadzonych na rachunkach bankowych.

3

Art. 16.

1. Prezes Narodowego Banku Polskiego:
   1) określa ogólne warunki otwierania i prowadzenia rachunków bankowych,
   2) określa formy i tryb przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków.

2. Banki:
   1) są obowiązane realizować zlecenia płatnicze w terminach przewidzianych w umowie rachunku bankowego, a w razie nieokreślenia tego terminu w umowie - bez zbędnej zwłoki,
   2) są obowiązane przyjmować wpłaty gotówkowe oraz przeliczać i sortować znaki pieniężne pochodzące z tych wpłat, przy czym mogą pobierać prowizję od wpłat gotówkowych na rachunki bankowe,
   3) stosują ustalone przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego zasady przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań znaków pieniężnych oraz wykonywania czynności związanych z zasilaniem banków w te znaki.

C. Wkłady oszczędnościowe

Art. 17.

Banki gromadzą oszczędności pieniężne osób fizycznych na rachunkach oszczędnościowych, w tym w walutach obcych (wkłady oszczędnościowe).

Art. 18.

Banki wystawiają dowody imienne i na okaziciela na włożone wkłady oszczędnościowe.

Art. 19.

1. Zasady i tryb umarzania imiennych dowodów na złożone wkłady oszczędnościowe określa, w drodze rozporządzenia, Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego.
2. Dowody na złożone wkłady oszczędnościowe, wystawione na okaziciela, podlegają w razie ich utraty umorzeniu na zasadach określonych w przepisach o umarzaniu utraconych dokumentów, z wyjątkiem wypadku, gdy w wydanych dowodach zostało zastrzeżone, że nie podlegają one umorzeniu.

Art. 20.

Umorzenie utraconych dowodów na okaziciela lub imiennych dowodów na złożone wkłady oszczędnościowe w toku prowadzonej egzekucji sądowej lub administracyjnej z rachunku oszczędnościowego regulują przepisy Kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 21.

Wkłady oszczędnościowe osoby fizycznej złożone w banku, niezależnie od ilości dowodów na złożone wkłady, są wolne od zajęcia na podstawie tytułu wykonawczego sądowego i administracyjnego do wysokości równej trzykrotnej średniej miesięcznej płacy pracowników w gospodarce narodowej, publikowanej przez Główny Urząd Statystyczny.

Art. 22.

1. Bank jest obowiązany wypłacić po śmierci wkładcy z jego wkładów oszczędnościowych, na które wystawione zostały imienne dowody:
   1) koszty pogrzebu wkładcy w takim zakresie, w jakim pogrzeb ten odpowiada zwyczajom przyjętym w środowisku zmarłego - osobie, która przedłoży rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią

wydatków,

2) kwotę nie przekraczającą ogółem sumy przeciętnego wynagrodzenia pracowników w gospodarce narodowej, publikowanej przez Główny Urząd Statystyczny w okresie pięciu lat kalendarzowych poprzedzających wypłatę - jeżeli wkładca wskazał pisemnie właściwemu dla jego ostatniego miejsca zamieszkania bankowi lub oddziałowi banku osoby, na których rzecz wypłata ma nastąpić; osobami wskazanymi przez wkładcę mogą być jego małżonek, zstępni, rodzice, dziadkowie i rodzeństwo.

2. Sumy wymienione w ust. 1 nie należą do spadku po wkładcy.

Art. 23.

W przypadku gdy umowa rachunku oszczędnościowego nie stanowi inaczej, ulega ona rozwiązaniu, jeżeli w ciągu 5 lat nie dokonano na rachunku żadnych obrotów oprócz okresowego dopisywania odsetek i ich wypłat, a stan oszczędności nie przekracza minimum ustalonego w umowie.

Art. 24.

Osoba małoletnia może posiadać rachunek oszczędnościowy, a po ukończeniu lat trzynastu także podejmować z tego rachunku wypłaty, o ile nie sprzeciwi się temu jej przedstawiciel ustawowy.

D. Kredyty i pożyczki pieniężne

Art. 25.

1. Banki mogą udzielać kredytów w złotych i w walucie obcej.
2. Banki mogą udzielać i zaciągać kredyty zagraniczne.

Art. 26.

1. Banki udzielają kredytów osobom prawnym oraz osobom fizycznym.
2. Banki mogą udzielać kredytów również przedsiębiorcom nie mającym osobowości prawnej.

Art. 27.

1. Przez umowę kredytową bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie określoną kwotę środków pieniężnych, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w umownym terminie spłaty oraz do zapłaty prowizji od przyznanego kredytu.
2. Umowa powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:
   1) kwotę kredytu,
   2) termin spłaty kredytu,
   3) oprocentowanie kredytu,
   4) zakres uprawnień banku związanych z wykorzystaniem udzielonego kredytu i zabezpieczeniem jego zwrotu,
   5) termin postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych.

Art. 28.

1. Bank uzależnia przyznanie kredytu, jego wysokość oraz pozostałe warunki, o których mowa w art. 27 ust. 2 od zdolności kredytowej kredytobiorcy, rozumianej jako zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w umownych terminach spłaty oraz od przedłożenia przez kredytobiorcę dokumentów i informacji niezbędnych dla dokonania oceny tej zdolności.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy udzielaniu kredytu nowo utworzonej osobie prawnej w razie przedstawienia przez nią zabezpieczenia kredytu, określonego w art. 30.
3. Bank może udzielić kredytu osobie prawnej nie mającej zdolności kredytowej pod warunkiem przedstawienia przez nią programu uzdrowienia gospodarki, którego realizacja zapewnia, według oceny banku, uzyskanie zdolności kredytowej w określonym terminie.

Art. 29.

Bank może przyjąć do dyskonta weksle od kredytobiorcy przy czym uzyskana w ten sposób przez kredytobiorcę kwota jest uwzględniana w łącznej kwocie kredytu udzielanego przez bank.

Art. 30.

1. W celu zapewnienia zwrotu kredytów banki mogą żądać od kredytobiorców zabezpieczenia przewidzianego prawem cywilnym i wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi we współpracy z bankami zagranicznymi.

Art. 31.

1. Bank może żądać od kredytobiorcy, w czasie korzystania przez niego z kredytu, przedstawiania informacji i dokumentów niezbędnych dla oceny jego sytuacji gospodarczej i finansowej.
2. W razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy, bank może wypowiedzieć umowę kredytu w całości lub w części bądź zażądać zabezpieczenia kredytu zgodnie z art. 30. Dalsze kredytowanie osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą bank może ponadto uzależnić od przedstawienia przez nią w określonym terminie programu uzdrowienia gospodarki, uznanego za wiarygodny przez bank.

Art. 32.

Jeżeli istotne warunki umowy nie zostały dotrzymane przez kredytobiorcę, bank może wypowiedzieć przed terminem płatności określonym w umowie część lub całość udzielonego kredytu.

Art. 33.

1. Bank pobiera od wykorzystanego kredytu oprocentowanie według stawki zmiennej lub stałej, stosownie do postanowień umowy kredytowej.
2. Od przyznanego kredytu bankowi przysługuje prowizja w wysokości określonej w umowie kredytowej.

Art. 34.

Oprocentowanie i prowizja, o których mowa w art. 33, mogą być pobierane przez bank w walucie, w której został przyznany kredyt.

Art. 35.

1. W celu zapobieżenia nadmiernej koncentracji kredytów i innych wierzytelności:
   1) suma:
      a) kredytów, z wyjątkiem kredytów posiadających poręczenia (bądź gwarancje) rządowe lub międzynarodowych instytucji finansowych określonych przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego,
      b) pożyczek pieniężnych,
      c) wierzytelności z tytułu gwarancji bankowych i poręczeń,
      d) akredytyw, z wyjątkiem ich części zabezpieczonej depozytem pieniężnym,
      e) innych zobowiązań banku, zaciąganych na zlecenie klienta w stosunkach z jednym podmiotem lub grupą związanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie podmiotów, nie może przekroczyć 15%,
   2) wierzytelność wynikająca z jednej umowy nie może przekroczyć 10%

   sumy funduszy własnych banku.
2. Wartość udziałów i wkładów wniesionych do osób prawnych oraz wartość zakupionych akcji i obligacji łącznie nie może przekraczać 25% sumy funduszy własnych banku.
3. Granice, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekroczone za zgodą Prezesa Narodowego Banku Polskiego, jednakże do wysokości nie przekraczającej 50% funduszy własnych banku.
4. Do sum wartości udziałów, wkładów, akcji i obligacji, o których mowa w ust. 2 i 3, nie wlicza się obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski. Prezes Narodowego Banku Polskiego może określić odrębny limit zakupów przez banki obligacji, o których mowa wyżej.
5. Fundusze własne banków, o których mowa w ust. 1-3, stanowią:
   1) w banku państwowym - fundusz statutowy, fundusz rezerwowy i fundusz zapasowy,
   2) w banku w formie spółki akcyjnej - kapitał akcyjny oraz wszelkiego rodzaju fundusze zapasowe i rezerwowe, z zastrzeżeniem pkt 3,
   3) w banku regionalnym zrzeszającym banki spółdzielcze na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 194 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 80, poz. 369) - kapitał akcyjny, kapitał zapasowy i kapitał rezerwowy, ustalone zgodnie z art. 23 ust. 3 i art. 30 ust. 6 tej ustawy,
   4) w bankach spółdzielczych nie zrzeszonych i zrzeszonych obligatoryjnie, o których mowa w art. 1 ust. 3 i art. 3 ustawy określonej w pkt 3 - fundusz udziałowy, fundusz zasobowy i fundusz rezerwowy,
   5) inne fundusze zaliczone przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego do funduszy własnych.
6. Prezes Narodowego Banku Polskiego:
   1) określi, w drodze zarządzenia, banki, które do czasu odpowiedniego zwiększenia funduszy własnych mogą w zakresie, o jakim mowa w ust. 1 i 2, uwzględniać również środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, oraz ustali obowiązujące wówczas wskaźniki procentowe dopuszczalnej koncentracji kredytów i innych wierzytelności,
   2) może zezwolić bankom na traktowanie, jako określonej części funduszy własnych, środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach lokat długoterminowych, jeżeli zostało zapewnione pozostawanie tych środków w banku przez okres dłuższy niż 3 lata,
   3) może zezwolić na to, aby dla celów określonych w ust. 1 była uwzględniana łączna suma funduszy własnych banków, związanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. Decyzje w tej sprawie Prezes

Narodowego Banku Polskiego może uzależnić od spełnienia postawionych przez niego wymogów,

4) zaliczy określoną część dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków, nie mniej niż 50%, o której mowa w art. 7 ust. 2 ustawy o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw, na poczet kapitału własnego banków spółdzielczych. Tryb i warunki zaliczenia określi Prezes Narodowego Banku Polskiego.

7. Bank może zawrzeć z innymi bankami umowę w sprawie wspólnego udzielenia kredytu (konsorcjum bankowe). Bank inicjujący zawarcie takiej umowy reprezentuje wobec kredytobiorcy wspólnie działające banki oraz uzgadnia z nimi warunki umowy kredytowej i zasady wzajemnych rozliczeń z tytułu udzielonego kredytu.

Art. 36.

Przy udzielaniu przez bank pożyczki w złotych lub w walucie obcej stosuje się odpowiednio przepisy art. 26, 30 i 35.

Art. 37.

Banki mogą zaciągać w Narodowym Banku Polskim kredyt refinansowy na zasadach określonych w ustawie o Narodowym Banku Polskim.

E. Emisja papierów wartościowych

Art. 38.

1. Bankom, z zastrzeżeniem ust. 2, przysługuje prawo emitowania bankowych papierów wartościowych na warunkach podawanych przez banki do publicznej wiadomości.
2. Prezes Narodowego Banku Polskiego może określić przypadki, w których wymagana jest zgoda Narodowego Banku Polskiego na emisję bankowych papierów wartościowych.

Art. 39.

1. Bank może emitować papiery wartościowe w imieniu i na rachunek jednostek upoważnionych do emisji oraz wykonywać inne czynności na zlecenie tych jednostek.
2. Bank może udzielać gwarancji wykonania zobowiązań pieniężnych wynikających z papierów wartościowych, emitowanych przez upoważnione do tego jednostki.

F. Inne czynności

Art. 40.

1. Banki mogą udzielać gwarancji i poręczeń osobom krajowym i zagranicznym na zlecenie i w jego granicach.
2. Udzielenie gwarancji pod rygorem nieważności następuje w formie pisemnej. W treści gwarancji określa się w szczególności uprawnienia, jakie z niej wynikają, osobę upoważnioną do wykonywania tych uprawnień, gwarantowaną kwotę oraz termin obowiązywania gwarancji. Prezes Narodowego Banku Polskiego określi, w drodze zarządzenia, szczegółowy tryb i formy udzielania gwarancji bankowych.

3. Do gwarancji bankowych stosuje się odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, z tym że zobowiązanie banku jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym.
4. Prowizja z tytułu udzielenia gwarancji lub poręczenia może być pobierana przez bank w walucie zobowiązania, na które rozciąga się gwarancja lub poręczenie.

Art. 41.

Inny bank może potwierdzić zobowiązanie wynikające z gwarancji; w takim wypadku roszczenia z gwarancji można kierować do banku, który udzielił gwarancji lub do banku, który ją potwierdził, albo do obu banków, aż do zupełnego zaspokojenia roszczeń wierzyciela.

Art. 42.

1. Banki wykonują operacje walutowe i dewizowe zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej ustawie, ustawie o Narodowym Banku Polskim, ustawie - Prawo dewizowe oraz międzynarodowych porozumieniach, których uczestnikiem jest Rzeczpospolita Polska.
2. Banki wykonują obsługę finansowo-rozliczeniową obrotów z zagranicą, obejmującą dokonywanie rozrachunków we wszystkich formach przyjętych w międzynarodowych stosunkach bankowych.

Art. 43.

Przelewu wierzytelności z gwarancji bankowej można dokonać tylko wraz z przeniesieniem wierzytelności zabezpieczonej gwarancją.

Art. 44.

Bank może przyjąć zlecenie udzielenia kredytu osobie trzeciej. W takim wypadku, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, dający zlecenie staje się poręczycielem za dług przyszły.

Art. 45.

Do przyjmowania przez banki na przechowanie przedmiotów i papierów wartościowych stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o przechowaniu.

Art. 46.

Banki wykonują kontrolę dewizową w zakresie określonym w przepisach ustawy - Prawo dewizowe i statutach.

Art. 47.

Banki mogą lokować wolne środki pieniężne na rachunkach w Narodowym Banku Polskim lub w innych bankach, na warunkach określonych w umowie.

Rozdział 3
Szczególne obowiązki i uprawnienia banków

Art. 48.

1. Banki przestrzegają tajemnicy obrotów i stanów rachunków bankowych.
2. Informacji o obrotach i stanach rachunków bankowych banki udzielają posiadaczom rachunków lub upoważnionym przez nich biegłym rewidentom.
3. Banki mogą przekazywać sobie nawzajem informacje o udzielonych kredytach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek, poręczeń i gwarancji bankowych. Informacje w powyższym zakresie dotyczącym przedsiębiorców banki okresowo przekazują właściwym miejscowo oddziałom okręgowym Narodowego Banku Polskiego. Prezes Narodowego Banku Polskiego ustali zakres informacji o przedsiębiorcach, tryb ich przekazywania, a także udostępniania bankom.
4. Informacje o obrotach i stanach rachunków bankowych nie mogą być udzielane poza przypadkami określonymi w ust.2 i 3, chyba że informacji takich zażąda sąd lub prokurator w związku z toczącą się:
   1) przeciwko posiadaczowi rachunku będącemu osobą fizyczną - sprawą karną, karną skarbową lub sprawą o alimenty, o rentę o charakterze alimentacyjnym lub podział majątku wspólnego małżonków, a także w postępowaniu spadkowym,
   2) sprawą karną lub karną skarbową o przestępstwo popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej, która jest posiadaczem rachunku.
5. Informacji o obrotach i stanach rachunków bankowych jednostek objętych kontrolą Najwyższej Izby Kontroli banki obowiązane są udzielać także na mocy odrębnego upoważnienia wydanego przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli w przypadku, gdy prowadzona w tych jednostkach kontrola stwierdzi niekompletność lub nierzetelność dokumentów finansowych dotyczących wydatkowania środków publicznych.
6. Przepisy ust. 1, 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio do informacji o udostępnionych skrytkach sejfowych i przyjętych na przechowanie przedmiotach i papierach wartościowych.

Art. 48[1].

1. Zakres oraz zasady udzielania informacji przez banki organom podatkowym, organom kontroli skarbowej lub organom celnym regulują odrębne przepisy.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do organów Inspekcji Celnej.

Art. 48[2].

1. Banki udzielają Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu informacji o udzielonych kredytach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych - w związku z udzielaniem przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny gwarancji depozytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń.
2. Bankowy Fundusz Gwarancyjny udziela informacji, o których mowa w ust. 1, właściwym organom kontroli na ich żądanie, w związku z prowadzoną przez nie kontrolą działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.
3. Do udzielenia informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 48.

Art. 49.

Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania banków, z wyjątkiem zobowiązań:

1) z tytułu wkładów oszczędnościowych, na które wystawiono dowody imienne, zgromadzonych w bankach Powszechna Kasa Oszczędności - Bank Państwowy, Polska Kasa Opieki S.A. i Bank Gospodarki Żywnościowej S.A., w zakresie przekraczającym gwarancje ustawowego systemu gwarantowania środków pieniężnych, określone ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 1995 r. Nr 4, poz. 18) - do dnia 31 grudnia 1999 r.,

2) w zakresie przekraczającym gwarancje ustawowego systemu gwarantowania środków pieniężnych, określone ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, z tytułu wkładów oszczędnościowych zgromadzonych na:

   a) książeczkach mieszkaniowych wystawionych do dnia 23 października 1990 r. - do dnia 31 grudnia 1999 r.,

   b) imiennych rachunkach oszczędnościowo-kredytowych w bankach prowadzących kasy mieszkaniowe według zasad określonych odrębnymi przepisami - do łącznej wysokości trzykrotności kwot objętych gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, jeżeli wkłady były gromadzone przez okres nie krótszy niż 2 lata,

3) za które przyjął odpowiedzialność z tytułu gwarancji i poręczeń.

[4] ***Art. 50.***

Art. 51.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego, w drodze rozporządzenia, określi ulgowe stawki opłat sądowych oraz zwolnienia od tych opłat w sprawach o zabezpieczenie należności z tytułu udzielonych kredytów, gwarancji i poręczeń.

Art. 52.

Banki mogą potrącić ze swego długu wierzytelność, której termin płatności jeszcze nie nadszedł, jeżeli jednostka będąca dłużnikiem została postawiona w stan likwidacji oraz we wszystkich tych wypadkach, gdy służy mu prawo ściągnięcia swoich wierzytelności przed nadejściem terminu płatności.

Art. 53.

1. Księgi banków, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez te banki i opatrzone ich pieczęcią oraz wszelkie w ten sam sposób wystawione oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności bądź stwierdzające udzielenie kredytu, jego wysokość i warunki spłaty mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych.

Art. 53[1].

1. Na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne.

2. W bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił i na którego rzecz egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązania dłużnika, wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu

egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia, oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami i nazwiskami osób uprawnionych do działania w imieniu banku.

3. W przypadku gdy zachodzi potrzeba egzekucji przeciwko kilku osobom lub z kilku części składowych majątku dłużnika, można wystawić dalsze bankowe tytuły egzekucyjne.

Art. 53^2.

1. Bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji, oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z:

1) umowy rachunku bankowego,

2) umowy kredytowej,

3) umowy pożyczki,

4) umowy poręczenia,

5) akredytywy,

6) gwarancji bankowej,

7) operacji czekowych i wekslowych.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać kwotę, do której dłużnik poddaje się egzekucji, wraz z ostatecznym terminem, do którego bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia.

Art. 53^3.

1. Bankowy tytuł egzekucyjny może być także podstawą egzekucji przeciwko osobie trzeciej, gdy osoba ta przejmie dług wynikający z czynności bankowych, o których mowa w art. 53^2 ust. 1.

2. Jeżeli po dokonaniu czynności bankowej, o której mowa w art. 53^2 ust. 1 pkt 1-6, obowiązek spełnienia świadczenia przeszedł na inne osoby w wyniku spadkobrania lub przekształcenia osoby prawnej, albo gdy zachodzi potrzeba egzekucji z majątku wspólnego małżonków, podstawą egzekucji może być tytuł wykonawczy oparty na bankowym tytule egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności nadaną przez sąd przeciwko tym osobom.

Art. 53^4.

1. W razie gdy egzekucja jest prowadzona na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, dłużnik może, w drodze powództwa, żądać umorzenia w całości lub w części egzekucji, jeżeli:

1) egzekwowane roszczenie w części lub w całości nie istnieje,

2) egzekucja prowadzona jest w sprawie, w której niedopuszczalne jest jej prowadzenie na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

2. Do powództwa, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 843 Kodeksu postępowania

cywilnego.

Art. *53[1]*. 53[5].

1. Bank może pobierać prowizję z tytułu czynności bankowych.
2. Bank może pobierać opłaty za usługi inne niż wymienione w ust. 1.

Rozdział 4
Zrzeszanie się banków

Art. 54.

1. Banki, w celach określonych w ust. 2, mogą zrzeszać się w innym banku na podstawie umowy zawartej z tym bankiem.
2. W umowie bank zrzeszający może zostać upoważniony do:
   1) reprezentowania wspólnych interesów zrzeszonych w nim banków, w szczególności wobec Narodowego Banku Polskiego,
   2) gromadzenia dobrowolnych lokat banków, m.in. dla zabezpieczenia ich płynności płatniczej,
   3) udzielania kredytu refinansowego,
   4) realizowania przedsięwzięć gospodarczych we wspólnym interesie zrzeszonych banków,
   5) podejmowania innych działań.

Art. 55.

1. Prezesi zrzeszonych banków (zarządów banków) tworzą radę, której przewodniczy prezes banku (zarządu banku) zrzeszającego.
2. Zakres i tryb działania rady zrzeszonych banków oraz wykonywania jej uchwał określa umowa.

5

Rozdział 5
Tworzenie, organizacja i działalność banków

Art. 57.

1. Założycielami banku mogą być osoby prawne i osoby fizyczne, z tym że liczba założycieli nie może być mniejsza od:
   1) trzech, jeżeli założycielami są osoby prawne,
   2) dziesięciu, jeżeli założycielami są osoby fizyczne.
2. Przepisy ust.1 nie mają zastosowania do banku, którego założycielem jest Skarb Państwa, bank krajowy, bank zagraniczny lub międzynarodowa instytucja bankowa.

A. Banki państwowe

Art. 58.

1. Bank państwowy tworzy i likwiduje w drodze rozporządzenia Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów o utworzeniu banku państwowego określa nazwę, siedzibę, przedmiot i zakres działania banku, a także wydzielone z majątku Skarbu Państwa środki, które stają się majątkiem banku.

Art. 59.

1. Organami banku państwowego są rada nadzorcza i zarząd.
2. Radę nadzorczą powołuje się na okres trzech lat spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje. Przewodniczącego rady nadzorczej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Skarbu Państwa, uzgodniony z Prezesem Narodowego Banku Polskiego. Członkowie rady są powoływani w równej liczbie przez Ministra Skarbu Państwa, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i pracowników banku spośród osób nie będących członkami zarządu. Odwołanie członków rady następuje w takim samym trybie, w jakim zostali oni powołani.
3. Tryb powoływania członków rady nadzorczej przez pracowników banku określi Minister Skarbu Państwa.
4. Prezesa zarządu banku państwowego powołuje i odwołuje rada nadzorcza banku. Wiceprezesów i pozostałych członków zarządu powołuje i odwołuje rada nadzorcza banku na wniosek prezesa zarządu.

Art. 60.

1. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością banku państwowego, zatwierdza jego bilans, przyjmuje sprawozdania z działalności banku, udziela zarządowi banku zaleceń oraz może zawieszać w czynnościach członków zarządu banku.
2. Zarząd banku rozpatruje sprawy dotyczące działalności banku oraz podejmuje w tych sprawach uchwały, których wykonanie zapewnia prezes zarządu banku.
3. Rada nadzorcza uchyla uchwałę zarządu banku w razie stwierdzenia, że jest ona niezgodna z przepisami prawa lub statutem banku.
4. Prezes zarządu banku państwowego reprezentuje bank na zewnątrz, przewodniczy zarządowi banku oraz organizuje działalność banku.
5. Szczegółowy zakres działania rady nadzorczej i zarządu określa statut banku państwowego.

Art. 61.

Statut bankowi państwowemu nadaje Rada Ministrów.

B. Banki spółdzielcze

Art. 62.

Utworzenie banku spółdzielczego następuje z zachowaniem trybu określonego przepisami ustawy - Prawo spółdzielcze, za zgodą Prezesa Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 63.

Bank spółdzielczy jest spółdzielnią.

Art. 64.

W zakresie nie uregulowanym w niniejszej ustawie bank spółdzielczy działa zgodnie z przepisami ustawy - Prawo spółdzielcze.

Art. 65.

Statut banku spółdzielczego jest uchwalany zgodnie z przepisami ustawy - Prawo spółdzielcze.

6

D. Banki w formie spółek akcyjnych

Art. 73.

Banki w formie spółek akcyjnych mogą być tworzone za zgodą Prezesa Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów, z zachowaniem trybu określonego w przepisach Kodeksu handlowego o spółkach akcyjnych.

Art. 74.

W zakresie nie uregulowanym w niniejszej ustawie bank w formie spółki akcyjnej działa zgodnie z przepisami Kodeksu handlowego o spółkach akcyjnych.

Art. 75.

1. Funkcję organu nadzoru w banku w formie spółki akcyjnej pełni rada banku, składająca się co najmniej z 5 osób wybranych przez walne zgromadzenie akcjonariuszy.
2. Prezesa, wiceprezesów i pozostałych członków zarządu banku w formie spółki akcyjnej powołuje i odwołuje rada banku, jeżeli statut banku nie stanowi inaczej.
3. Powołanie prezesa zarządu banku następuje po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Z wnioskiem o wyrażenie opinii występuje rada banku.

7

Art. 77.

Bank w formie spółki akcyjnej może być utworzony również przez osoby zagraniczne albo z udziałem kapitału zagranicznego.

Art. 78.

1. Osoba zamierzająca nabyć akcje lub prawa z akcji banku jest obowiązana:
   1) uzyskać, za pośrednictwem banku, którego akcje zamierza nabyć, zgodę Prezesa Narodowego Banku Polskiego na przeniesienie tych akcji lub praw z tych akcji, jeżeli akcje te wraz z akcjami będącymi w jej dyspozycji stanowić będą pakiet uprawniający do wykonywania ponad 10%, 20%, 33%, 50%, 66% lub 75% głosów podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy banku,

2) powiadomić o fakcie nabycia akcji lub praw z akcji bank, którego akcje nabyła, jeżeli akcje te wraz z akcjami będącymi w jej dyspozycji stanowić będą pakiet uprawniający do wykonywania ponad 5% głosów podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy banku.

2. Bank w formie spółki akcyjnej jest obowiązany niezwłocznie:

1) zgłaszać Narodowemu Bankowi Polskiemu przypadki posiadania przez jednego akcjonariusza pakietu akcji dającego prawo do ponad 10% głosów podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy tego banku,

2) wystąpić w imieniu osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 1, do Prezesa Narodowego Banku Polskiego o wydanie zgody na nabycie akcji lub praw z akcji, a następnie przekazać decyzję Prezesa NBP w tej sprawie wnioskodawcy.

3. Decyzja o wyrażeniu przez Prezesa NBP zgody na nabycie akcji lub praw z akcji, o której mowa w ust. 1 i 2, może być wydana, jeżeli osoba zamierzająca nabyć akcje daje rękojmię prowadzenia działalności banku w sposób należycie zabezpieczający interesy jego klientów, zaś środki przeznaczone przez tę osobę na nabycie akcji nie pochodzą z pożyczki, kredytu ani nie są w jakikolwiek inny sposób obciążone, z wyjątkiem gdy środki na nabycie akcji pochodzą ze zwrotnej pomocy finansowej udzielonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny na podstawie ustawy, o której mowa w art. 49 pkt 1.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, może być zaskarżona do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

5. Osoba, która nabyła akcje lub prawa z akcji banku wbrew postanowieniom ust. 1 i ust 2, ma prawo do 5% głosów podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy tego banku lub do takiej liczby głosów, która wynika z wcześniej uzyskanej zgody.

6. Nabycie lub posiadanie akcji przez podmiot zależny uważa się za nabycie lub posiadanie przez podmiot dominujący. Przez podmiot dominujący (zależny) rozumie się podmiot w sytuacji określonej w przepisach art. 2 pkt 9 i art. 4 ustawy, o której mowa w ust. 7.

7. Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają przepisów rozdziału 7 ustawy z dnia 22 marca 1991 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. Nr 35, poz. 155 i Nr 103, poz, 447).

Art. 79.

Statut banku w formie spółki akcyjnej ustalają założyciele banku.

E. Postępowanie przy tworzeniu banków

Art. 80

1. Utworzenie banku może nastąpić, jeżeli:

1) zostało zapewnione wyposażenie banku w:

a) kapitał własny, którego wielkość będzie dostosowana do rodzajów czynności bankowych przewidzianych do wykonywania i do rozmiarów zamierzonej działalności, z tym że jeden założyciel może być właścicielem nie więcej niż połowy tego kapitału, z zastrzeżeniem przepisu art. 57 ust. 2,

b) pomieszczenia przystosowane do należytego zabezpieczenia przechowywanych w banku wartości lub nadające się do takiego przystosowania,

2) założyciele oraz osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk kierowniczych dają rękojmię prowadzenia działalności w sposób należycie zabezpieczający interesy klientów banku,

3) co najmniej dwie osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk kierowniczych posiadają wykształcenie i doświadczenie zawodowe niezbędne do kierowania bankiem,

4) przedstawiony przez założycieli plan działalności banku na okres co najmniej trzyletni wskazuje, że działalność ta będzie bezpieczna dla środków pieniężnych gromadzonych w banku.

2. Kapitał własny banku nie może pochodzić z pożyczki, kredytu lub w jakikolwiek sposób być obciążony.

3. Bank może podjąć działalność operacyjną po stwierdzeniu przez Narodowy Bank Polski posiadania pomieszczeń przystosowanych do należytego zabezpieczenia przechowywanych w banku wartości.

Art. 81.

1. Wniosek do Prezesa Narodowego Banku Polskiego o wyrażenie zgody na utworzenie banku powinien zawierać:

1) nazwę i siedzibę banku,

2) rodzaje czynności bankowych, do których wykonywania bank ma być upoważniony, oraz dane o zakresie zamierzonej działalności,

3) dane dotyczące:

a) założycieli i osób przewidzianych do objęcia w banku stanowisk kierowniczych,

b) przygotowanego i przewidzianego do zgromadzenia kapitału, w który zostanie wyposażony bank.

2. Do wniosku załącza się:

1) projekt statutu banku,

2) program działalności banku na okres co najmniej trzyletni.

3) Prezes Narodowego Banku Polskiego, w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze zarządzenia, określi szczegółowe wymagania dotyczące wyposażenia banku we własny kapitał, a w szczególności minimum kapitału własnego banku z udziałem kapitału polskiego i banku z udziałem kapitału zagranicznego, a także tryb postępowania przy składaniu informacji i wydawaniu decyzji w sprawie wyrażenia zgody z przypadkach, o których mowa w art. 78 ust. 1.

Art. 82.

1. Prezes Narodowego Banku Polskiego wzywa założycieli do uzupełnienia wniosku, gdy nie odpowiada on wymaganiom określonym w artykule poprzedzającym, a jeżeli wymagania te są spełnione rozpatruje wniosek i w terminie nie przekraczającym trzech miesięcy od daty jego otrzymania lub uzupełnienia wydaje decyzję.

2. Prezes Narodowego Banku Polskiego w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1, do sześciu miesięcy.

Art. 83.

1. Decyzja o wyrażeniu przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego zgody na utworzenie banku, o którym mowa w art. 81, obejmuje jego nazwę, siedzibę, określenie czynności bankowych, do których wykonania bank jest upoważniony, oraz nazwy (nazwiska) założycieli. Decyzja ta jest wiążąca dla założycieli banku oraz dla banku.

2. W zakresie określonym w ust.1 statut banku powinien być zgodny z decyzją, o której mowa w tym

przepisie, a zmiana statutu wymaga zgody Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

3. Wyrażając zgodę na utworzenie banku przez osoby zagraniczne lub z udziałem kapitału zagranicznego, Prezes Narodowego Banku Polskiego określa część zysku, którą osoba zagraniczna może przekazać za granicę bez odrębnego zezwolenia dewizowego, przy czym część ta nie może być niższa niż 15 % zysku wypłaconego osobie zagranicznej.
4. Do wniosku o wyrażenie zgody na zmianę statutu banku przepisy art. 81 i 82 stosuje się odpowiednio
5. Do uprawnień pracowników banku będących osobami zagranicznymi w zakresie zakupu waluty obcej i jej przekazania za granicę stosuje się odpowiednio przepisy o spółkach z udziałem kapitału zagranicznego.
6. Decyzja o wyrażeniu zgody na utworzenie banku traci moc, jeżeli w okresie roku od jej wydania bank nie podjął działalności.

Art. 84.

1. Decyzja odmawiająca wyrażenia zgody na utworzenie banku oraz na zmianę jego statutu może być wydana, jeżeli nie zostały spełnione wymagania obowiązujące przy tworzeniu banków lub zamierzona działalność banku naruszałaby przepisy prawa albo nie gwarantowała bezpieczeństwa dla gromadzonych w banku środków.
2. Decyzja wymieniona w ust. 1 może być zaskarżona do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 85.

Tworzenie za granicą banków o kapitale polskim lub z udziałem kapitału polskiego wymaga opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i zgody Ministra Finansów.

Art. 86.

Otwarcie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oddziału lub przedstawicielstwa zagranicznego banku może nastąpić za zgodą Prezesa Narodowego Banku Polskiego, wydaną w formie decyzji w porozumieniu z Ministrem Finansów. W decyzji tej może być oznaczone, jaka część środków kapitału zagranicznego banku powinna być użyta na operacje finansowe wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

F. Przekształcanie banków w spółki akcyjne

Art. 86[1].

Bank państwowy może być przekształcony w bank w formie spółki akcyjnej.

Art. 86[2].

Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu Państwa, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, w drodze rozporządzenia:

1) wyraża zgodę na przekształcenie banku państwowego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa,
2) określa, w jakim zakresie majątek banku państwowego zostanie wniesiony do spółki akcyjnej na pokrycie kapitału akcyjnego, w jakim zaś nastąpi zbycie tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa.

Art. 86[3].

1. Przekształcenie banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego w spółkę akcyjną nie powoduje zmian w zakresie uprawnień i obowiązków wynikających z art. 49 oraz z zawartych przez bank umów i decyzji administracyjnych. Bank w formie spółki akcyjnej przejmuje wierzytelności i długi banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego.
2. Pracownicy przekształconego banku stają się z mocy prawa pracownikami banku w formie spółki akcyjnej.
3. Za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy powstałe przed przekształceniem banku odpowiada bank w formie spółki akcyjnej.

Art. 86[4].

W dniu uzyskania osobowości prawnej przez bank w formie spółki akcyjnej bank państwowy lub bank państwowo-spółdzielczy uważa się za zlikwidowany, a jego organy ulegają rozwiązaniu.

Art. 86[5].

W zakresie nie uregulowanym inaczej w niniejszej ustawie przy przekształceniu banku państwowego oraz banku państwowo-spółdzielczego w bank w formie spółki akcyjnej stosuje się określony w przepisach Kodeksu handlowego tryb postępowania przy zawiązywaniu spółki akcyjnej, z wyłączeniem art. 313 i 347.

Art. 86[6].

1. Do czasu udostępnienia osobom trzecim akcji banku powstałego w wyniku przekształcenia w spółkę akcyjną banku państwowego, w którym powołano radę nadzorczą w składzie określonym w art. 59 ust. 2, pracownicy banku wybierają swoich przedstawicieli do składu rady banku w liczbie nie przekraczającej 1/3 składu rady.
2. Minister Skarbu Państwa określi dla każdego banku liczbę przedstawicieli pracowników, o których mowa w ust. 1 oraz tryb i zasady ich wyboru.
3. Przy udostępnianiu osobom trzecim należących do Skarbu Państwa akcji banku powstałego w wyniku przekształcenia banku państwowego przepisy rozdziału 3 oraz art. 44 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 51, poz. 298 oraz z 1991 r. Nr 60, poz. 253 i Nr 111, poz. 480) stosuje się odpowiednio.

Art. 86[7].

Za czynności notarialne związane z przekształceniem banku państwowego, banku państwowo-spółdzielczego oraz utworzeniem banku regionalnego zrzeszającego banki spółdzielcze w trybie ustawy o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw biuro notarialne pobiera stałą opłatę notarialną określoną przez Ministra Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia.

[8]Rozdział 7
Zasady gospodarki finansowej

Art. 95.

1. Banki prowadzą samodzielnie gospodarkę finansową i zgodnie z zasadami samofinansowania pokrywają z

uzyskanych przychodów koszty działalności oraz zobowiązania wobec budżetu państwa i zobowiązania z tytułu zawartych umów, a także wydatki na rozwój i inne potrzeby.

2. Statut banku określa:

1) tworzone z odpisów z zysku (z części nadwyżki bilansowej) fundusze, które nie podlegają podziałowi,

2) zasady pokrywania strat.

Art. 96.

1. Banki prowadzą własną gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego.
2. Banki mogą dokonywać w ciężar kosztów odpisu na fundusz ryzyka służący pokryciu strat z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek.
3. Maksymalna wysokość corocznego odpisu, o którym mowa w ust. 2 wynosi 1% średniej kwoty nie spłaconych kredytów i pożyczek na koniec poszczególnych kwartałów roku bilansowego z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, nie więcej jednak niż kwota odpisu na fundusz ryzyka dokonywanego w tymże roku z zysku banku.

Art. 97.

Banki podlegają opodatkowaniu według jednolitych stawek i zasad określonych w odrębnych przepisach.

Art. 97[1].

1. Banki są obowiązane ogłaszać w miejscu wykonywania czynności bankowych, w sposób ogólnie dostępny, stosowane przez nie stawki oprocentowania lokat i środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek, a także prowizji za czynności i usługi bankowe.
2. Bank nie może zawierać z akcjonariuszami, udziałowcami, członkami organów i pracownikami banku:

1) umów rachunku bankowego, pożyczki, kredytowych, gwarancji i poręczenia - na warunkach korzystniejszych od ogólnie stosowanych przez ten bank dla tych rodzajów umów,

2) jakichkolwiek innych umów - na warunkach korzystniejszych od ogólnie stosowanych przez ten bank dla danego rodzaju umów.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przepisy art. 100 i 101 stosuje się odpowiednio.

Art. 98.

1. Zysk bilansowy banku, pomniejszony o świadczenia wynikające z zobowiązań podatkowych obciążających ten zysk, stanowi zysk do podziału (nadwyżkę bilansową).
2. Zasady podziału zysku (nadwyżki bilansowej), tworzenia funduszów własnych i ich przeznaczenie określają statuty banków.
3. Zasady wynagradzania oraz kształtowania środków na wynagrodzenia w bankach określają odrębne przepisy.

9

Rozdział 9
Nadzór nad działalnością banków

Art. 100.

1. Działalność banków, oddziałów i przedstawicielstw zagranicznych banków podlega nadzorowi Narodowego Banku Polskiego w zakresie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie i w ustawie o Narodowym Banku Polskim.
2. Minister Finansów albo Minister Skarbu Państwa może wystąpić do Prezesa Narodowego Banku Polskiego o podjęcie czynności lub środków w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1.
3. Celem nadzoru jest zapewnienie:
   1) bezpieczeństwa wkładów oszczędnościowych i lokat gromadzonych w bankach,
   2) zgodności działalności banków z przepisami ustawy - Prawo bankowe, w szczególności w zakresie stosunków z osobami prawnymi i fizycznymi.
4. Czynności podejmowane w ramach nadzoru nad działalnością banków polegają w szczególności na:
   1) dokonywaniu analizy bilansu banku,
   2) badaniu realizacji obowiązku utrzymywania płynności płatniczej przez bank,
   3) badaniu zgodności udzielanych kredytów i pożyczek z przepisami art. 35 ust. 1 i 2,
   4) badaniu zabezpieczenia i terminowości spłaty kredytów i pożyczek,
   5) badaniu stosowanego oprocentowania kredytów i pożyczek oraz wkładów oszczędnościowych i lokat, ze szczególnym uwzględnieniem przypadków, o których mowa w art. 97^1 ust. 1,
   6) badaniu sytuacji finansowej banku.
5. Mając na względzie cele nadzoru określone w ust. 3 Prezes Narodowego Banku Polskiego ustala wiążące banki:
   1) normy płynności, normy dotyczące pokrycia funduszami własnymi aktywów banku oraz normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków,
   2) zasady postępowania przy zawieraniu umów rachunku bankowego, przyjmowaniu depozytów oraz wykonywaniu innych usług, jak również dotyczące zawiadamiania właściwych organów państwowych w razie ujawnienia okoliczności wskazujących, że lokowane w banku środki pieniężne lub inne wartości majątkowe pochodzą z przestępstwa lub z uczestnictwa w jego popełnieniu albo że ich pochodzenie, stan lub przeznaczenie mają zostać ukryte z przyczyn mających związek z przestępstwem,
   3) zasady postępowania przy dokonywaniu wpłat gotówkowych przekraczających określoną kwotę, rejestrowania tych wpłat i przechowywania sporządzonych w związku z tym dokumentów.

Art. 101.

1. Prezes Narodowego Banku Polskiego może w ramach nadzoru zalecić bankowi:
   1) podjęcie środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcie norm, o których mowa w art. 100 ust. 5 pkt 1,
   2) zwiększenie funduszy własnych,
   3) zaniechanie określonych form reklamy.
2. W razie stwierdzenia, że bank uporczywie nie realizuje zaleceń określonych w ust. 1 lub działalność banku

jest wykonywana z rażącym naruszeniem prawa lub statutu albo stwarza istotne zagrożenie dla interesów posiadaczy wkładów oszczędnościowych i lokat zgromadzonych w banku, Prezes Narodowego Banku Polskiego, po bezskutecznym upomnieniu na piśmie, może:

1) wystąpić do właściwego organu banku z wnioskiem o odwołanie prezesa, wiceprezesa lub innego członka zarządu banku bezpośrednio odpowiedzialnego za stwierdzone nieprawidłowości,
2) zawiesić w czynnościach członków zarządu, o których mowa w pkt 1 do czasu rozpatrzenia wniosku o ich odwołanie; zawieszenie w czynnościach polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za bank w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych,
3) ograniczyć zakres działalności banku; ograniczenie to polega na zakazie zawierania nowych umów,
4) cofnąć decyzję o wyrażeniu zgody na utworzenie banku i zarządzić jego likwidację.

3. Ograniczenie lub cofnięcie decyzji o wyrażeniu zgody na utworzenie banku może również nastąpić w razie stwierdzenia, że bank nie spełnia warunków określonych w decyzji o jego utworzeniu.
4. Jeżeli bank poniósł stratę w wysokości przewyższającej kwotę jego funduszy własnych albo gdy istnieje realne zagrożenie powstania strat w takim rozmiarze, Prezes Narodowego Banku Polskiego może niezależnie od zastosowania sankcji określonych w ust. 2 pkt 1-3 ustanowić zarząd tymczasowy na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Zarząd tymczasowy podejmuje za bank decyzje w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.
5. Środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez bank.
6. Decyzje wymienione w niniejszym artykule mogą być zaskarżone do właściwego sądu gospodarczego.

Art. 102.

Banki oraz oddziały i przedstawicielstwa zagranicznych banków obowiązane są:

1) zawiadamiać Narodowy Bank Polski o podjęciu i zaprzestaniu działalności oraz o zmianie jej zakresu,
2) umożliwiać upoważnionym pracownikom Narodowego Banku Polskiego wykonywanie czynności określonych w art. 100 ust. 4, a w szczególności udostępniać do wglądu księgi, bilanse, rejestry, plany, sprawozdania i inne dokumenty oraz umożliwiać na pisemne żądanie upoważnionych pracowników Narodowego Banku Polskiego sporządzanie kopii tych dokumentów i innych nośników informacji, udzielać wyjaśnień żądanych przez tych pracowników,
3) niezwłocznie zawiadamiać Narodowy Bank Polski o środkach, jakie zostaną podjęte w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru, jak również stosować się do decyzji Narodowego Banku Polskiego wydanych w wyniku oceny prowadzonej działalności.

Art. 103.

Organizację nadzoru i tryb jego wykonywania reguluje ustawa o Narodowym Banku Polskim.

Rozdział 10
Postępowanie uzdrawiające, likwidacja i upadłość banku

Art. 104.

1. W razie powstania straty bądź groźby jej nastąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności, zarząd banku niezwłocznie zawiadamia o tym Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz wszczyna

postępowanie uzdrawiające.

2. Zarząd banku jest obowiązany w ciągu jednego miesiąca od daty powstania podstawy wszczęcia postępowania uzdrawiającego przedstawić Prezesowi Narodowego Banku Polskiego program tego postępowania.
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może zobowiązać zarząd banku do wszczęcia postępowania uzdrawiającego, jeżeli wymaga tego wzgląd na bezpieczeństwo lokat i wkładów lub gdy zarząd banku nie podejmie działań określonych w ust. 1.

Art. 105.

1. Jeżeli zarząd banku nie przedstawi programu w terminie, o którym mowa w art. 104 ust. 2, albo gdy przedstawiony program lub jego realizacja nie rokują poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej banku, Prezes Narodowego Banku Polskiego może ustanowić zarząd komisaryczny na oznaczony czas, nie dłuższy jednak niż jeden rok.
2. Na zarząd komisaryczny przechodzi prawo podejmowania decyzji we wszystkich sprawach zastrzeżonych w ustawie i statucie organom banku. Z dniem ustanowienia zarządu komisarycznego zarząd banku ulega rozwiązaniu. Na czas trwania zarządu komisarycznego kompetencje stanowiące innych organów banku są zawieszone.
3. Zarząd komisaryczny:
   1) opracowuje i uzgadnia z Prezesem Narodowego Banku Polskiego program uzdrowienia gospodarki banku, zapewnia należyte jego wykonanie oraz nie rzadziej niż co trzy miesiące informuje Prezesa Narodowego Banku Polskiego i działające organy banku o wynikach realizacji programu,
   2) może zaciągnąć w Narodowym Banku Polskim kredyt refinansowy.
4. W decyzji w sprawie ustanowienia zarządu komisarycznego Prezes Narodowego Banku Polskiego określa szczegółowo zadania zarządu oraz terminy wykonania tych zadań.
5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego.

Art. 105[1].

1. Prezes Narodowego Banku Polskiego, z zastrzeżeniem art. 20a ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, może ustanowić kuratora nadzorującego wykonanie programu uzdrawiającego przez bank.
2. Kuratorowi przysługuje prawo uczestniczenia w posiedzeniach organów banku oraz prawo do uzyskiwania wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania tej funkcji. Przepis art. 102 pkt 2 stosuje się odpowiednio.
3. Kuratorowi przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu wobec uchwał i decyzji zarządu i rady (rady nadzorczej) banku do właściwego sądu gospodarczego. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały (decyzji).
4. Kurator może zaskarżyć uchwałę walnego zgromadzenia akcjonariuszy (walnego zgromadzenia), naruszającą interes banku. Przepisy art. 414 i 415 rozporządzenia Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 27 czerwca 1934 r. - Kodeks handlowy (Dz.U. Nr 57, poz. 502, z 1946 r. Nr 57, poz. 321, z 1950 r. Nr 34, poz. 312, z 1964 r. Nr 16, poz. 94, z 1969 r. Nr 13, poz. 95, z 1988 r. Nr 41, poz. 326, z 1990 r. Nr 17, poz. 98 i Nr 51, poz. 298, z 1991 r. Nr 35, poz. 155, Nr 94, poz. 418 i Nr 111, poz. 480 oraz z 1994 r. Nr 121, poz. 591) stosuje się. W przypadku zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia banku spółdzielczego

stosuje się odpowiednio art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 3, poz. 12 i Nr 6, poz. 33, z 1990 r. Nr 6, poz. 36 i 37 i Nr 14, poz. 87, z 1991 r. Nr 83, poz. 373, Nr 111, poz. 480 i Nr 115, poz. 496, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 oraz z 1994 r. Nr 90, poz. 419).

5. Decyzja Prezesa Narodowego Banku Polskiego w sprawie ustanowienia kuratora jest natychmiast wykonalna i nie podlega zaskarżeniu.
6. Funkcję kuratora może pełnić osoba posiadająca kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w zakresie organizacji i zasad działalności banku. Kuratorem może być również osoba prawna.
7. Kurator składa Prezesowi Narodowego Banku Polskiego kwartalne sprawozdania ze swojej działalności, zawierające ocenę realizacji przez zarząd banku programu uzdrawiającego.
8. Wynagrodzenie kuratora ustala Prezes Narodowego Banku Polskiego. Koszty związane z wykonywaniem funkcji kuratora obciążają koszty działalności banku.

Art. 106.

Banki zrzeszone w banku, który korzysta z uprawnień i wykonuje obowiązki centralnego związku spółdzielczego w rozumieniu ustawy - Prawo spółdzielcze, zawiadamiają o stracie oraz przedstawiają programy postępowania uzdrawiającego prezesowi zarządu tego banku, któremu w takich przypadkach przysługują uprawnienia określone w art. 104 ust. 3 oraz w art. 105 ust. 1 i 4.

Art. 107.

1. Jeżeli suma funduszy własnych banku wskutek strat zmniejszy się o połowę, a zarząd banku (zarząd komisaryczny) nie podejmie w określonym terminie skutecznych środków zapewniających uzupełnienie tych funduszy, Prezes Narodowego Banku Polskiego może:
   1) zezwolić na przejęcie banku przez inne banki lub bank,
   2) zarządzić likwidację banku.
2. Szczegółowe warunki i tryb przejęcia banku lub jego likwidacji określa każdorazowo decyzja Prezesa Narodowego Banku Polskiego.
3. Na bank przejmujący przechodzą zobowiązania i wierzytelności banku przejętego oraz inne jego aktywa i pasywa. Z dniem przejęcia organy banku ulegają rozwiązaniu. Bank przejmujący może zmienić warunki pracy i płacy pracowników banku przejętego, jak również wypowiedzieć im stosunek pracy z zachowaniem obowiązujących terminów wypowiedzenia.
4. Decyzja w sprawie likwidacji banku państwowego podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim.
5. Od decyzji, o której mowa w ust. 2, bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego.

Art. 108.

1. Jeżeli według bilansu aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań, zarząd banku lub zarząd komisaryczny zawiadamia o tym Prezesa Narodowego Banku Polskiego, który wówczas zawiesza działalność banku oraz występuje do sądu wojewódzkiego właściwego dla siedziby banku z wnioskiem o ogłoszenie jego upadłości, o czym zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny, doręczając odpis wniosku.
2. Czynności, o których mowa w ust. 1 Prezes Narodowego Banku Polskiego może podjąć również z własnej inicjatywy.

3. Zarządzenie w sprawie zawieszenia działalności banku jest podawane do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w danym banku.

Art. 109.

1. W okresie zawieszenia działalności bank:
   1) nie dokonuje żadnych czynności, z wyjątkiem czynności związanych z ponoszeniem przez bank uzasadnionych kosztów działalności lub zmierzających do zaspokojenia jego roszczeń,
   2) nie wypłaca dywidendy ani oprocentowania udziałów.
2. W okresie zawieszenia działalności w stosunku do banku nie może zostać wszczęte postępowanie egzekucyjne, a wszczęte wcześniej ulega zawieszeniu; nie ogranicza to dochodzenia przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny należności wynikających z ustawy, o której mowa w art. 49 pkt 1.
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może w zarządzeniu, o którym mowa w art. 108 ust. 3, określić szczegółowo zakres i sposób wykonywania czynności banku w okresie zawieszenia jego działalności.

Art. 110.

1. Posiedzenie w sprawie wniosku o ogłoszenie upadłości banku sąd wyznacza nie później niż w terminie 21 dni od daty wpływu wniosku.
2. Rozpatrując wniosek o ogłoszenie upadłości banku, sąd wysłuchuje przedstawiciela Prezesa Narodowego Banku Polskiego, osobę kierującą bankiem, którego wniosek dotyczy, oraz w przypadku gdy bank jest objęty pomocą Bankowego Funduszu Gwarancyjnego - przedstawiciela Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.
3. Sąd wyznaczy syndyka masy upadłości spośród osób posiadających znajomość organizacji i zasad działalności banków. Syndykiem może być również inny bank.

Art. 111.

1. Z chwilą ogłoszenia upadłości:
   1) zarząd upadłym bankiem przejmuje syndyk,
   2) ulegają zawieszeniu prawa i obowiązki prezesa i wiceprezesów banku, likwidatora i zarządu komisarycznego, a organy kolegialne banku zostają rozwiązane,
   3) syndyk jest obowiązany rozwiązać stosunek pracy z pracownikami banku z zachowaniem obowiązujących terminów wypowiedzenia, przy czym nie stosuje się przepisów zakazujących lub ograniczających dopuszczalność wypowiadania lub rozwiązywania takich umów; należności pracowników podlegają zaspokojeniu w trybie określonym w art. 1025 Kodeksu postępowania cywilnego,
   4) ulega zawieszeniu, do dnia uprawomocnienia się postanowienia sędziego-komisarza co do odmowy uznania zgłoszonej wierzytelności, bieg terminów ograniczających dochodzenie roszczeń przeciwko bankowi, którego upadłość została ogłoszona,
   5) uczestnikiem postępowania upadłościowego staje się Bankowy Fundusz Gwarancyjny.
2. Obwieszczenie w sprawie upadłości banku państwowego Prezes Narodowego Banku Polskiego ogłasza w Monitorze Polskim.

Art. 112.

Niezwłocznie po powołaniu syndyk zgłasza w rejestrze, do którego bank jest wpisany, upadłość banku oraz ogłasza w centralnym dzienniku wezwanie do wierzycieli o zgłaszanie wierzytelności w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia. Po upływie tego terminu sędzia-komisarz wyznacza z urzędu rozprawę w celu zawarcia układu z wierzycielami co do sposobu i zakresu ich spłaty, przy czym do udziału w rozprawie wzywa Narodowy Bank Polski.

Art. 113.

1. Jeżeli nie dojdzie do układu z wierzycielami, sędzia-komisarz wyznaczy termin, w ciągu którego mogą być zgłaszane oferty nabycia banku przez banki oraz podaje do ich wiadomości warunki nabycia i termin składania ofert.
2. W razie zgłoszenia kilku lub więcej ofert syndyk wyznacza rozprawę w celu przeprowadzenia ustnego przetargu. Pierwszeństwo nabycia przysługuje bankowi, który zgłosił najwyższą cenę nabycia.
3. Prawo nabycia przyznaje sędzia-komisarz.
4. Nabycie banku następuje w stanie wolnym od wszelkich obciążeń, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, lokat i rachunków bieżących oraz służebności gruntowych.
5. Po uprawomocnieniu się postanowienia o przyznaniu prawa nabycia banku (ust. 3) sędzia-komisarz zgłasza nabycie banku do rejestru, do którego bank jest wpisany.

Art. 114.

1. Jeżeli nie nastąpi nabycie banku w trybie określonym w artykule poprzedzającym, sędzia-komisarz wyznaczy termin, w ciągu którego mogą być zgłaszane oferty nabycia składników majątku banku oraz podaje do powszechnej wiadomości warunki nabycia i termin składania ofert.
2. Do postępowania w sprawie nabycia składników majątku banku stosuje się odpowiednio przepisy art. 113 ust. 2 i 3.
3. Nabycie składników majątku banku następuje w stanie wolnym od wszelkich obciążeń z wyjątkiem służebności gruntowych.

Art. 115.

Przy zaspokajaniu należności przypadających od upadłego banku i nie objętych przepisem art. 113 ust. 4 stosuje się odpowiednio art. 1025 Kodeksu postępowania cywilnego, z tym że:

1) należności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, o których mowa w art. 30 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, oraz należności Skarbu Państwa powstałe wskutek zaspokojenia roszczeń z tytułu jego odpowiedzialności za wkłady oszczędnościowe zgromadzone w bankach ulegają zaspokojeniu po zaspokojeniu należności z art. 1025 § 1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego,
2) należności przypadające z tytułu wkładów oszczędnościowych, lokat i rachunków bieżących ulegają zaspokojeniu po zaspokojeniu należności, o których mowa w pkt 1,
3) należności Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego powstałe z tytułu udzielonych gwarancji na wypłatę części wkładów oszczędnościowych ulegają zaspokojeniu po zaspokojeniu należności, o których mowa w pkt 2, przed zaspokojeniem należności z tytułu podatków.

Rozdział 10[1].
Przepisy karne

Art. 115[1].

1. Kto:
   1) nie będąc do tego uprawnionym prowadzi działalność zarobkową polegającą na przyjmowaniu wkładów oszczędnościowych ludności lub lokat terminowych w celu udzielania kredytów lub pożyczek albo wykorzystywania tych środków w inny sposób albo
   2) prowadząc działalność zarobkową wbrew warunkom określonym w ustawie używa w nazwie jednostki organizacyjnej nie będącej bankiem oraz do określenia jej działalności lub reklamy wyrazów "bank" lub "kasa"

   - **podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3** .
2. Tej samej karze podlega również ten, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 działając za osobę prawną.

Rozdział 11
Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

[10]Art. 117.

1. Banki działające w dniu wejścia w życie ustawy są bankami w rozumieniu tej ustawy oraz zachowują uprawnienia i obowiązki w zakresie, w jakim nie są one sprzeczne z niniejszą ustawą.
2. Bank Gospodarstwa Krajowego jest bankiem państwowym i działa na podstawie ustawy - Prawo bankowe, z tym że do zakresu jego działalności należy również wykonywanie czynności:
   1) dotyczących instytucji kredytowych zlikwidowanych lub uznanych za zlikwidowane na podstawie dekretów z dnia 25 października 1948 r.:
      a) o zasadach i trybie likwidacji niektórych przedsiębiorstw bankowych (Dz. U. Nr 52, poz. 410, z 1949 r. Nr 35, poz. 256 i z 1951 r. Nr 31, poz. 240),
      b) o zasadach i trybie likwidacji niektórych instytucji kredytu długoterminowego (Dz. U. Nr 52, poz. 411 i z 1951 r. Nr 31, poz. 241),
      c) o reformie bankowej (Dz. U. z 1951 r. Nr 36, poz. 279 i z 1957 r. Nr 31, poz. 136),
   2) zleconych przez Ministra Finansów lub Ministra Skarbu Państwa, przy czym warunki wykonania zlecenia bank uzgadnia ze zlecającym.

Art. 118.

Do umów zawartych przez banki oraz do gwarancji i poręczeń udzielonych przed wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 118[1].

Przepisów art. 29 ustawy z dnia 22 marca 1991 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i

funduszach powierniczych (Dz.U. Nr 35, poz. 155 i Nr 103, poz. 447) nie stosuje się do banków w rozumieniu niniejszej ustawy.

11

Art. 119[1].

W okresie przejściowym - nie dłużej niż do końca 1993 r. - określone w art. 35 ust. 1 wskaźniki koncentracji kredytów nie dotyczą kredytów udzielanych spółdzielniom budownictwa mieszkaniowego przez Powszechną Kasę Oszczędności - bank państwowy.

Art. 120.

Traci moc ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 7, poz. 56, z 1983 r. Nr 71, poz. 318 i z 1987 r. Nr 33, poz.181).

Art. 121.

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, do czasu wydania aktów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres sześciu miesięcy, obowiązują dotychczasowe akty wykonawcze.
2. Pozostają w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze dotyczące kredytów i oprocentowania kredytów udzielanych:
   1) na cele budownictwa mieszkaniowego,
   2) osobom prawnym i fizycznym na działalność w zakresie produkcji rolnej,
   3) osobom fizycznym:
      a) na zagospodarowanie,
      b) dla młodych małżeństw i osób samotnie wychowujących dzieci,
      c) dla inwalidów na zakup wózków i samochodów inwalidzkich.

[12]3. Rada Ministrów zapewni pokrycie różnic wynikających z ulgowego oprocentowania i umorzenia kredytów określonych w ust. 2, udzielonych do dnia 31 grudnia 1989 r.

Art. 122.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Opracowano na podstawie: tj. Dz.U. 1992 r. Nr 72, poz. 359; z 1993 r. Nr 6, poz. 29, Nr 28, poz. 127, Nr 134, poz. 646; z 1994 r. Nr 80, poz. 369, Nr 121, poz. 591; z 1995 r. Nr 4, poz. 18, Nr 133, poz. 654; z 1996 r. Nr 10, poz. 61, Nr 75, poz. 357, Nr 90, poz. 406, Nr 106, poz. 496, Nr 149, poz. 703; z 1997 r. Nr 23, poz. 117, Nr 24, poz. 119, Nr 71, poz. 449, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770.

wykładnia TK:
z dnia 18.09.1990 r. (Dz.U. Nr 66, poz. 395) dot. art. 121 ust. 2;
z dn. 11.01.1995 r. (Dz.U. Nr 4, poz. 24) dot. art. 49 pkt 1;
z dnia 28.05.1996 r. (Dz.U. Nr 75, poz. 362) dot. art. 105

art. 5 skreślony
art. 15 skreślony
art. 50 skreślony (wchodzi w życie 1.I.1998 r. - Dz.U. 1996r. Nr 149, poz. 703)
art. 56 skreślony
podrozdział C, art. 66-72 skreślony

[a]rt. 76 skreślony

Rozdział 6, art. 87-94 - skreślony

Rozdział 8, art. 99 - skreślony

[a]rt. 116 i 1161 skreślony

[a]rt. 119 pominięty

[u]st. 4 skreślony